

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ фізичний
КАФЕДРА прикладної фізики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан фізичного факультету

_____ В.І. Горбенко
(підпис) (ініціали та прізвище)

«_____» _____ 201__

ОСНОВИ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
(назва освітнього ступеня)

всіх спеціальностей
(шифр, назва спеціальності)

освітня програма всі
(назва)

Укладач **Меняйло Вікторія Іванівна, к. ф.-м.н., доцент**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри прикладної фізики

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 201__ р.
Завідувач кафедри прикладної фізики

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету фізичного

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 201__ р.
Голова науково-методичної ради
факультету фізичного

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань <u>всі</u> (шифр і назва)	вибіркова	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність <u>всі</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
	Освітня програма <u>всі</u> (назва)	3-й	-й
		Лекції 15 год	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 3 год	Рівень вищої освіти: бакалаврський	год.	год.
		Практичні, семінарські	
		23 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		52 год.	год.
Вид контролю: захист проекту			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи проектної діяльності» є формування у студентів проектної культури, інноваційного мислення та набуття ними загальних компетенцій, необхідних для ефективної професійної діяльності та розробки і реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Основи проектної діяльності» є:

- ознайомити студентів з основами теорії і практики підготовки і реалізації інноваційних проектів; методикою підготовки проектних заявок та критеріями їх експертного оцінювання;
- забезпечити оволодіння студентами категоріальним апаратом і методологією фандрайзingu для ефективного пошуку фінансування для реалізації проектів;

- сформувати вміння щодо розробки проектних заявок та плану реалізації дослідницьких та інноваційних проектів; розрахунку кошторисів проектів; оформлення супровідної документації; ведення наукової дискусії; презентації та захисту розроблених проектів;
- прищепити навички дослідницької та проектної культури, інноваційної активності, проектного менеджменту щодо планування, управління, контролю, оцінки ризиків і результатів проекту;
- розвинути такі особистісні якості як ініціативність, самостійність, креативність, здатність роботи в команді, відповідальність, самоаналіз, саморефлексія, саморозвиток.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

- системні: здатність застосовувати знання в процесі майбутньої професійної діяльності. Набуття дослідницьких умінь та навичок проектної діяльності. Вміння організувати діяльність групи, приймати рішення. Розвиток особистих якостей: ініціативності, самостійності, креативності, відповідальності;
- інструментальні: вміння розробляти проектні заявки, супровідні документи до них, розраховувати кошториси проектів, готувати відповідну звітну документацію. Вміння здійснювати пошук джерел фінансування для реалізації дослідницьких та інноваційних проектів; вміння презентувати результати власних досягнень;
- міжособистісні: вміння сприймати та адекватно інтерпретувати інформацію, встановлювати особистісні контакти, позитивний зворотній зв'язок, створювати умови для колективного пошуку, спільної діяльності у команді. Розвиток лідерських якостей.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Основи проектної діяльності» є міждисциплінарною за своїм характером, наповнена універсальним змістом, спрямованим на формування загальних компетентностей майбутніх фахівців.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Вступ

Тема 1. Проектна діяльність як основа підготовки фахівця дослідницько-інноваційного типу

- 1.1. Сутність понять «діяльність», «дослідницька діяльність», «інноваційна діяльність», «фахівець дослідницько-інноваційного типу».

- 1.2. Основи компетентнісного підходу до підготовки фахівців.
- 1.3. Інтерактивні та інноваційні методи навчання.
- 1.4. Поняття про проектну культуру, проект, проектну діяльність.

Тема 2. Проект як діяльність

- 2.1. Характеристика проектної діяльності.
- 2.2. Визначення проекту та його основні риси.
- 2.3. Класифікація проектів.
- 2.4. Етапи проектної діяльності

Розділ 2 Ініціація та планування проекту

Тема 3. Генерація та оцінка проектних ідей

- 3.1. «Життєвий цикл» проектів. Джерела ідей.
- 3.2. Методи генерації ідей: брейнштормінг, брейнрайтинг.
- 3.3. Методи експертних оцінок проектних ідей: метод середніх арифметичних, метод медіан.

Тема 4. Аналіз проблем і постановка цілей

- 4.1. Проблемна ситуація та центральна проблема.
- 4.2. Цільові групи і стейкхолдери проекту.
- 4.3. Методи аналізу проблем та встановлення причинно-наслідкових зв'язків: LEAN-аналіз, «дерево проблем».
- 4.4. Загальна мета і детальні цілі проекту. «Дерево цілей».

Тема 5 Завдання, методи, результати проекту

- 5.1. Оцінка формулювання мети за SMART- технологією.
- 5.2. Аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища. SWOT –аналіз.
- 5.3. Визначення завдань і методів проекту.
- 5.4. Оцінка результативності проекту.

Тема 6 Планування проекту

- 6.1. Логіко-структурна матриця проекту.
- 6.2. Ієрархічна структура робіт.
- 6.3. Сітковий графік. Критичний шлях.
- 6.4. Діаграма Ганта.
- 6.5. Календарний графік.

Розділ 3. Основи фандрайзингу

Тема 7. Основи фандрайзингу

- 7.1. Основні поняття фандрайзингу.
- 7.2. Класифікація грантодавців.
- 7.3. Фактори, що впливають на вибір фонду.
- 7.4. Правила першого звернення до фонду.

Розділ 4. Принципи грантрайтингу

Тема 8. Принципи написання грантових заявок

- 8.1. Сім мифів написання проектів.
- 8.2. Вимоги до проектних заявок.
- 8.3. Правила складання попередніх заявок.
- 8.4. Структура повної заявки: титульний лист, зміст, анотація.
- 8.5. Постановка проблеми, мета й завдання.
- 8.6. Методи й очікувані результати.
- 8.7. Бюджет або кошторис витрат.
- 8.8. Оцінка результатів.
- 8.9. Поширення інформації про проект.
- 8.10. Стійкість проекту.
- 8.11. Виконавці проекту.
- 8.12. Супровідні документи.
- 8.13. Самооцінка й експертиза проекту.

Розділ 5. Презентація, реалізація й завершення проекту

Тема 9 Презентація проекту

- 9.1. Структура презентації проекту.
- 9.2. Використання допоміжних засобів.
- 9.3. Відповіді на запитання.
- 9.4. Зовнішній вигляд.
- 9.5. Мистецтво презентації за Стівом Джобсом.

Тема 10 Реалізація проекту

- 10.1. Труднощі, які виникають при реалізації проекту.
- 10.2. Управління проектом – управління ресурсами.
- 10.3. Оперативне планування проекту.
- 10.4. Структура поділу праці – WBS.
- 10.5. Формування команди проекту.
- 10.6. Розподіл ролей і функцій. Матриця відповідальності.

- 10.7. Стиль керівництва в команді.
10.8. Співробітництво і комунікація в команді.

Тема 11 Завершення й оцінка проекту

- 11.1. Моніторинг й оцінка проекту.
11.2. Методи й інструменти оцінки.
11.3. Змістовна й фінансова частини звіту.
11.4. Поширення результатів проекту.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				інд.завд. (при наявності)
		л	с/п	лаб.	сам.роб.		л	с/п	лаб.	сам.роб.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Розділ 1. Вступ											
Тема 1. Проектна діяльність...	2	2									
Тема 2. Проект як діяльність	4	2			2						
Разом за розділом 1	6	4			2						
Розділ 2. Ініціація та планування проекту											
Тема 3. Генерація та оцінка проектних ідей	6	1	3		2						
Тема 4. Аналіз проблем і постановка цілей	8	1	3		4						
Тема 5. Завдання, методи, результати	7	1	3		3						
Тема 6. Планування проекту	10		4		6						

Разом за розділом 2	31	3	13		15						
Розділ 3. Основи фандрайзингу											
Тема 7. Основи фандрайзингу	6	2			4						
Разом за розділом 3	6	2			4						
Розділ 4 Принципи грантрайтингу											
Тема 8. Принципи написання грантових заявок	27	3	5		19						
Разом за розділом 4	27	3	5		19						
Розділ 5. Презентація, реалізація й завершення проекту											
Тема 9. Презентація проекту	8		2		6						
Тема 10. Реалізація проекту	10	2	2		6						
Тема 11. Завершення й оцінка проекту	2	1	1								
Разом за розділом 5	20	3	5		12						
<i>Усього годин</i>	90	15	23		52						

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Проектна діяльність як основа підготовки фахівця дослідницько-інноваційного типу Лекція 1 Проектна діяльність як основа підготовки фахівця дослідницько-інноваційного типу	2
2	Тема 2. Проект як діяльність Лекція 2 Проект як діяльність	2
3	Тема 3. Генерація та оцінка проектних ідей Лекція 3 Генерація та оцінка проектних ідей	1
4	Тема 4. Аналіз проблем і постановка цілей Лекція 4 Аналіз проблем і постановка цілей	1
5	Тема 5 Завдання, методи, результати проекту Лекція 5 Завдання, методи, результати проекту	1

6	Тема 7. Основи фандрайзингу Лекція 6. Основи фандрайзингу	2
7	Тема 8. Принципи написання грантових заявок Лекція 7. Вимоги і структура проектної заявки	2
8	Лекція 8 Бюджет проектної заявки	1
9	Тема 10 Реалізація проекту Лекція 9 Реалізація проекту	2
10	Тема 11 Завершення й оцінка проекту Лекція 10 Завершення й оцінка проекту	1
Разом		15

6. Теми семінарських занять (практичних/лабораторних)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 3. Генерація та оцінка проектних ідей Практичне заняття 1. Практичне застосування методів брейнштормінга і брейнрайтинга для генерації ідей, а також математичних методів для їх оцінки	3
2	Тема 4. Аналіз проблем і постановка цілей Практичне заняття 2 Побудова «дерева проблем» і «дерева цілей» за запропонованим кейсом	3
3	Тема 5 Завдання, методи, результати проекту Практичне заняття 3 Практичне відпрацювання SMART – технології і SWOT - аналізу	3
4	Тема 6 Планування проекту Практичне заняття 4 Побудова логіко-структурної матриці запропонованого проекту	2
5	Практичне заняття 5 Побудова ієрархічної структури робіт, сіткового графіку та діаграми Ганта запропонованого проекту	2
6	Тема 8. Принципи написання грантових заявок Практичне заняття 6 Розробка бюджету запропонованої заявки	3
7	Практичне заняття 7 Експертиза запропонованого проекту	2
8	Тема 9 Презентація проекту Практичне заняття 8 Презентація власних проектів	2
9	Тема 10 Реалізація проекту Практичне заняття 9 Формування команди щодо реалізації запропонованого проекту. Розподілення ролей й функцій. Побудова матриці відповідальності	2
10	Тема 11 Завершення й оцінка проекту Практичне заняття 10 Оцінка запропонованого звіту проекту	1
Разом		23

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Проект як діяльність Самостійна робота 1 Класифікація запропонованого проекту	2
2	Тема 3. Генерація та оцінка проектних ідей Самостійна робота 2. Опис власної ідеї	2
3	Тема 4. Аналіз проблем і постановка цілей Самостійна робота 3. Побудова «дерева проблем» і «дерева цілей» власного проекту	4
4	Тема 5 Завдання, методи, результати проекту Самостійна робота 4 SWOT –аналіз власного проекту	3
5	Тема 6 Планування проекту Самостійна робота 5 Побудова логіко-структурної матриці власного проекту	4
6	Самостійна робота 6 Розробка плану реалізації проекту одним із запропонованих методів	2
7	Тема 7. Основи фандрайзингу Самостійна робота 7 Пошук фонду або грантової програми (та їх аналіз) для фінансування власного проекту	4
8	Тема 8. Принципи написання грантових заявок Самостійна робота 8 Розробка бюджету власного проекту	5
9	Самостійна робота 9 Заповнення аплікаційної форми грантової заявки власного проекту	7
10	Самостійна робота 10 Проведення самооцінки власного проекту	4
11	Самостійна робота 11 Підготовка проектів супровідних документів до проекту	3
12	Тема 9 Презентація проекту Самостійна робота 12 Підготовка презентації власного проекту	6
13	Тема 10 Реалізація проекту Самостійна робота 13 Побудова структури поділу праці – WBS та матриці відповідальності щодо реалізації власного проекту	6
Разом		52

8. Види контролю і система накопичення балів

№	Зміст завдання	Вид контролю	Бали
Перший контрольний етап			
1	Провести класифікацію запропонованого проекту за запропонованим тестом	поточний	2
2	Зробити опис власної ідеї	поточний	6
3	Побудувати «дерево проблем» і «дерево цілей» проекту	поточний	6
4	Провести SWOT –аналіз проекту	поточний	6
5	Побудувати логіко-структурну матрицю проекту	поточний	6
6	Розробити план реалізації проекту одним із запропонованих методів	поточний	4
<i>Разом за першим контрольним етапом</i>			30
Другий контрольний етап			
7	Здійснити аналіз обраного фонду або грантової програми на предмет відповідності вашому проекту	поточний	4
8	Розробити бюджет проекту	поточний	8
9	Заповнити аплікаційну форму грантової заявки	поточний	8
10	Провести самооцінку проекту	поточний	2
11	Підготувати проекти супровідних документів до проекту	поточний	4
12	Побудувати структуру поділу праці – WBS та матрицю відповідальності щодо реалізації проекту	поточний	4
<i>Разом за другим контрольним етапом</i>			30
13	Захист проекту	підсумковий	40
Усього			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. „П'ять вдалих кроків до європейського проекту”: посібник (публікація в рамках проекту «Підтримка локальних спільнот України в залученні європейських фондів», співфінансованого МЗС РП в рамках Програми „Польська Допомога 2009”. – Варшава: Інститут Східноєвропейських досліджень. – 2009. – 98 с.
2. Эдвардс Н. М., Осипова С. И. Формирование компетентности ученого для международной научной проектной деятельности. – Изд-во «Проспект», 2015. – 192 с.
3. Бэбьюли Ф. Управление проектом. – М.: «Гранд-Фаир», 2002.
4. Как разработать проект и получить финансирование для его реализации или искусство написания заявки на грант: руководство по разработке проектов /Под ред. А. М. Лыгиной.- Южно-Сахалинск: Сахалин Энерджи. – 2012. – 44 с.
5. Деева Е. М. Методика подготовки и процедура написания заявки на грант / Е. М. Деева, В. Г. Тронин. – Ульяновск : УлГТУ, 2012. – 125 с.
6. Дуглас Александер Дж., Карлсон Кристина Дж. Основные принципы фандрайзинга. Секреты привлечения денежных средств для неприбыльных организаций. / Пер. с англ. О.В.Теплых. – Днепрпетровск.: Баланс Бизнес Букс, 2007. – 240 с.

7. Поташник М.М. Как подготовить проект на получение грантов. Методическое пособие. – М.: Педагогическое общество России, 2007. – 176 с.
8. Шметткамп М. Управление проектами: краткий курс. – М.: «Дело и сервис», 2005.
9. Шафф Т. Шафф Д. Путеводитель по фандрайзингу. Рабочая модель по привлечению спонсоров. М, 2006.
10. Освітній пакет з актуальних питань європейської інтеграції: навч. зб./ Сіверський інститут регіональних досліджень; Упоряд.: В. М. Бойко, Н. В. Коваленко, Л. А., Л. А. Чабак.- Чернігів, 2010. – 152 с.
11. Фатхутдинов Р. А. Инновационный менеджмент: учебник для вузов. – 6-е изд.. – СПб: Питер, 2011. – 448 с.

Додаткова:

12. Янченко И. В. Педагогическая ценность проектной деятельности в формировании карьерной компетентности будущих выпускников вуза / И. В. Янченко // Молодой ученый. — 2013. — №2. — С. 422-424.
13. Девяткина Г.В. Проектирование учебно-технологических игр. // Школьные технологии. 1998. №4. С. 121-126.
14. Криулина А.А., Комолова Т.И. Проектная культура и образование // Современные наукоемкие технологии. – 2010. – № 12. – С. 19-21.

Інформаційні ресурси

1. Учебно-методические материалы. «Основы проектной деятельности». (Составители: Скиперский И.А., Бачков Р.А., Краснояруженская Е.А.).- Электронный ресурс. – Режим доступа: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiRyJHd9NvQAhWI3iwKHX4nAtYQFggZMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.xn--80auecjmsdg1b.xn--p1ai%2Fgetfile%2F%3Fid%3D11&usg=AFQjCNGaFyxV-sTGqrkkNOoXvPd0DWh8xw&bvm=bv.139782543,d.bGg>.
2. Электронный учебник по курсу «Проектная деятельность как способ организации семиотического образовательного пространства».- Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://bg-prestige.narod.ru/proekt/>.
3. Грантрайтинг: учебное пособие.- Электронный ресурс. – Режим доступа:

<https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&sqi=2&ved=0ahUKEwigkcK689vQAhWGECwKH YUTDjEQFgggMAE&url=http%3A%2F%2Fspbu.ru%2Ffiles%2Fupload%2Fscience%2Fsmu-spbggu%2Fgrantwriting.pdf&usg=AFQjCNFRAPUanKXGZR-cq7Dy1BPtCyS2LA&bvm=bv.139782543,d.bGg>.

4. Сайт з питань проектного менеджменту: www.project-manager.com.
5. Сайт відкритої регіональної платформи науково-виробничого партнерства «INCUBE»: <http://incubeplatform.com.ua/>.

Погоджено _____
 відділ з навчальної роботи
 « _____ » _____

Примітки. 1. Робочі програми навчальної дисципліни розробляються і затверджуються на 5 років у двох екземплярах.

2. Один варіант робочої програми зберігається на кафедрі, інший – у навчальному відділі.

3. Після затвердження електронні версії робочих програм у форматі .pdf розміщується у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ (Moodle) і надсилається до бюро з навчально-методичної роботи на ел. адресу: bnmr.vnr@znu.edu.ua

4. Поточні зміни до робочої програми стосовно уточнень видів контролю і системи накопичення балів; структури дисципліни; тем лекційних, семінарських (практичних/лабораторних); самостійної роботи тощо, вносяться щорічно до початку нового навчального року і затверджуються на засіданні кафедри (додаток до робочої програми).

5. Перегляд змісту робочої програми і перезатвердження робочої програми у місячний термін є обов'язковим у таких випадках:

- завершення п'ятирічного терміну затвердження;
- затвердження нових стандартів вищої освіти;
- затвердження нової редакції освітньої програми;
- внесення змін до навчального плану;
- зміна назви дисципліни у навчальних планах;
- зміна провідного викладача (лектора).

6. Процедура затвердження: після обговорення змісту робочої програми навчальної дисципліни на кафедрі та погодження із головою науково-методичної ради програма погоджується у навчальному відділі (бюро з навчально-методичної роботи 232 , IV корп.). Тільки після цього програму затверджує декан факультету і закріплюється затвердження печаткою факультету (програма затверджується у двох екземплярах).

